
Sadepuutarha

*Tietoisku Kevätmessuilla 2025
Viheralan opiskelijat,
puutarha-alan perustutkinto
TTS Työteho-seura, Rajamäki*

Mikä on sadepuutarha?

Sadepuutarha on kasvien peittämä rakennettu painanne, jonka tarkoituksena on hidastaa ja viivyttää sadeveden virtausta ja näin hallita tulvahuippuja. Sadepuutarhan vettä voidaan imeyttää ja suodattaa maakerrosten läpi tai ohjata hulevesiviemäriin. Lisäksi vettä poistuu haihtumalla. (Yle.fi, Puutarhaunelmia.fi.)

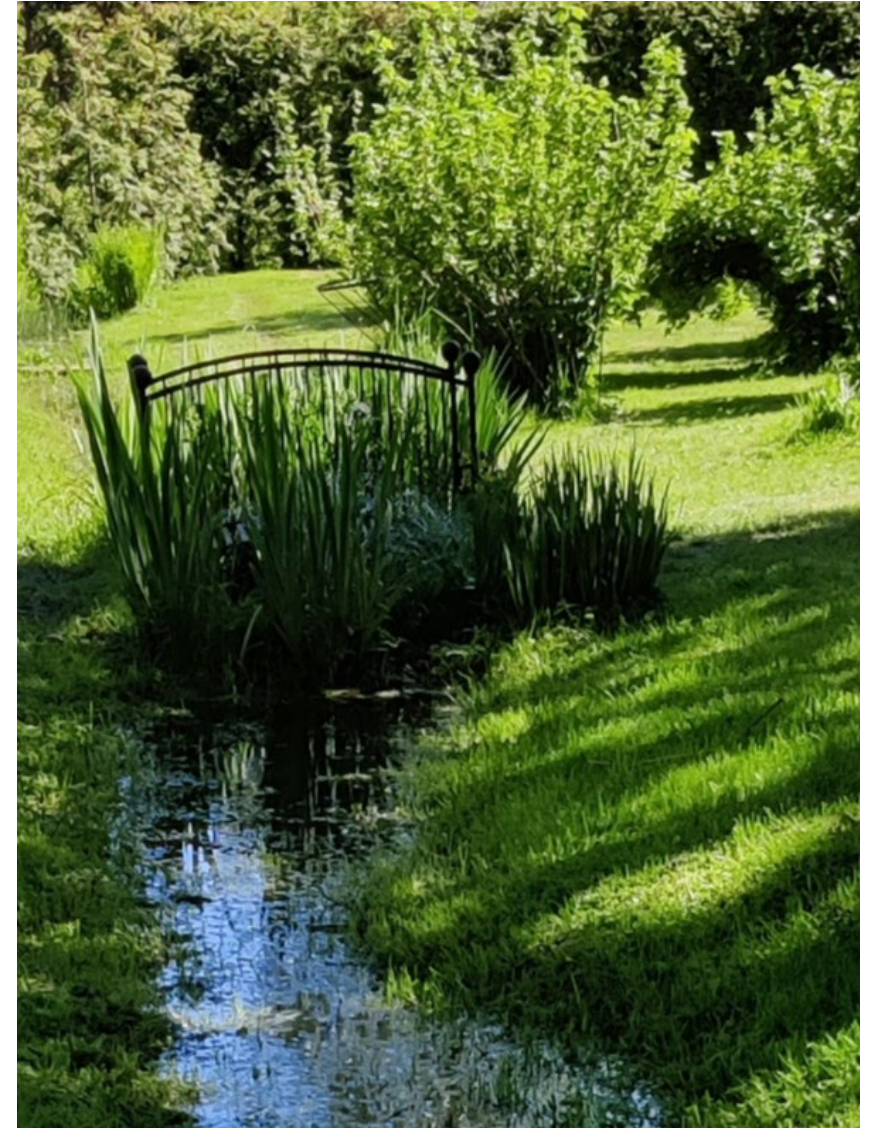
Sadepuutarha tarjoaa monia hyötyjä

- Sadepuutarhan ensisijainen tarkoitus on hallita hulevesiä.
- Se tarjoaa ravintoa, vettä ja suojaa pölyttäjille, linnuille, sammakoille ja pienille nisäkkäille, mikä lisää luonnon monimuotoisuutta.
- Se on kaunis ja lisää viihtyisyyttä.
- Se auttaa ehkäisemään maaperän eroosiota. (Thespruce.com.)

Sijainti ja rakenne

- Valitaan paikka, johon vesi valuu luonnollisesti, esimerkiksi pihan kallistusten mukaisesti, riittävän etäälle talon perustuksista (n. 5 m).
- Varmistetaan, että maaperä pystyy imeyttämään vettä kohtuullisen hyvin – hiekkainen tai multainen maa on ihanteellinen.
- Vedenläpäisevyyttä voi testata kaivamalla kuoppa (syvyydeltään n. 40 cm) joka täytetään vedellä. Jos vesi imeytyy vuorokauden aikana, maa soveltuu sadepuutarhalle. Saviperäisen maan läpäisevyyttä voi parantaa lisäämällä hiekkaa.

Kuva: Pike Pekkarinen

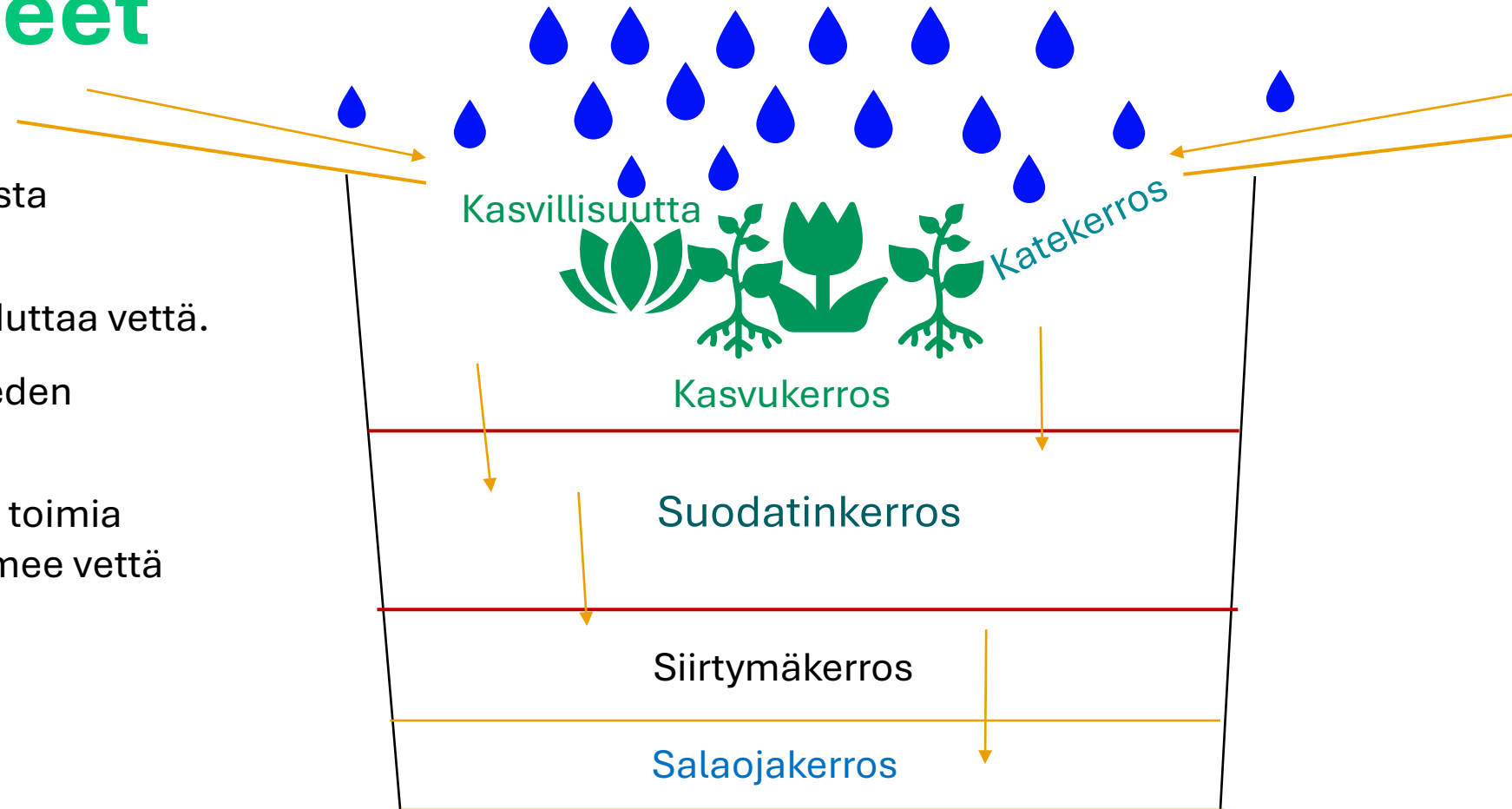

Kerrosrakenteet

Hyvä sadepuutarha koostuu useista kerroksista:

- Pintakasvillisuus sitoo ja haihduttaa vettä.
- Sorakerros tai hiekka auttaa veden imeytymisessä.
- Mullan alla oleva kivikerros voi toimia varastoaltaana, jos maaperä imee vettä hitaasti.

Kuvan pohjana käytetty kuvaa sivustolta Ilmastotyokalut.fi.

Sadepuutarhan kasvit

Sadepuutarhaan soveltuvat hyvin sellaiset kasvit, jotka kestävät sekä runsasta vettä että ajoittaista kuivuutta:

- Kukat: kurjenmiekat, rantakukat, asterit, luppiot, konnanyrtti, jaloangervo
- Heinät: sarat, siniheinä
- Puut ja pensaat: tervaleppä, syreeni, tuhkapensas, idänvirpiangervo, lännenheisiangervo, mustakuusi
- Saniaiset: kotkansiipi
- Maanpeitekasvit: lehtotaponlehti, suikeroalpi.

(Yle.fi/strömsö.)

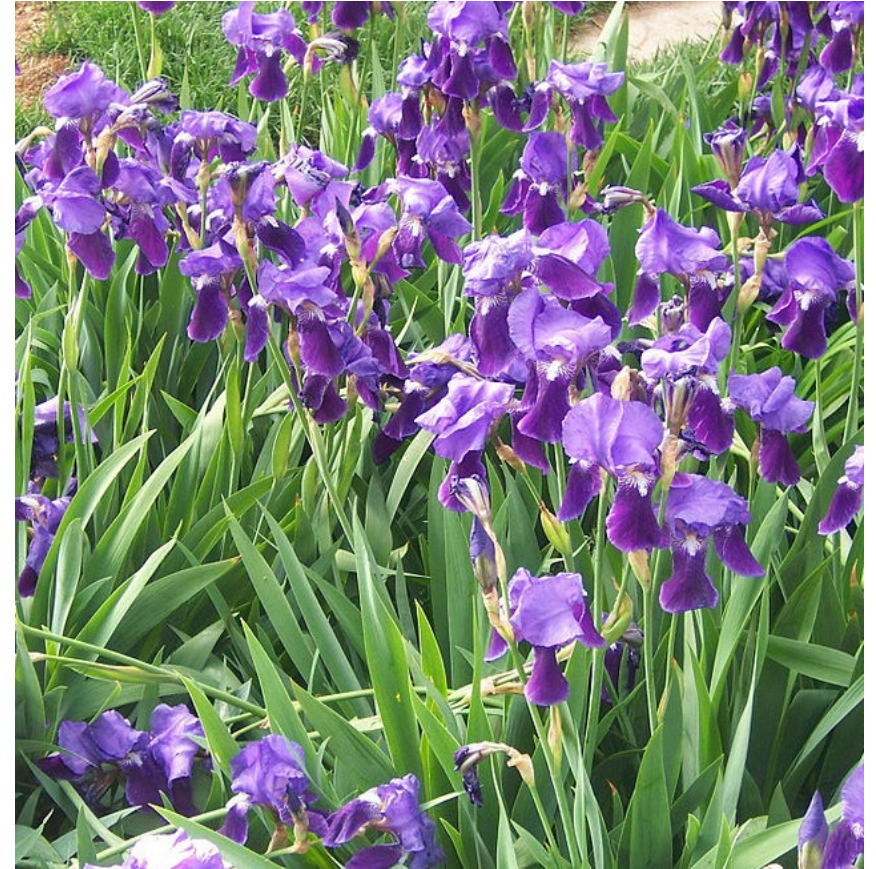

Kuvissa tervaleppä, rantakukka, siniheinä, kotkansiipi.
(Wikipedia.)

Monenlaisia tyylivalintoja

- Sadepuutarhan tyylin valinnassa on monia mahdollisuuksia. Haluatko räväkkyyttä, eleganssia vai minimalismia? Sävy sävyyn yhteensopivuutta, japanilaista harmoniaa, villiä runsautta...
- Modernimpaan ilmeeseen voi valita selkeälinjaisia kasveja, kuten koristeheiniä ja vihreitä lehtiperennoja.
- Matalammat kasvit kannattaa lisätä reunoille ja korkeammat keskelle.

(Yle.fi/strömsö.)

Saksankurjenmiekkä. Kuva: Wikipedia.

Muut rakenteet ja valaistus

- Luonnonkiviä, tukimuureja ja loivennettuja reunoja voi käyttää ohjaamaan veden virtausta ja estämään eroosiota.
- Sadevesikouruista tai rännikaivoista vesi ohjataan kohti sadepuutarhaa esimerkiksi kivipolkua tai kuivapuroa pitkin.
- Upotettuja maavalaisimia tai lyhtyjä voi käyttää korostamaan sadepuutarhaa iltaisin.

Kuva luotu tekoälysovelluksella Qwen Chat.

Huolto ja ylläpito

Sadepuutarha on suhteellisen helppo ylläpitää, mutta säännöllinen tarkistaminen ja kevyet hoitotoimenpiteet varmistavat sen pitkäikäisyyden ja toimivuuden.

- **Kasvillisuuden hoito ja rikkakasvien kitkeminen:** Rikkakasveja voi ilmestyä erityisesti alkuvaiheessa, kun kasvit eivät vielä ole vakiintuneet. Poistetaan rikkakasvien lisäksi liian tiheät kasvustot säännöllisesti. Jos jokin kasvi ei menesty, voi vapautuvalla paikalla kokeilla uusia lajeja.
- **Vedenläpäisykyvyn ylläpito:** Seurataan veden imeytymistä maaperään. Jos vesi ei imeydy kunnolla, voi maata kuohkeuttaa tai lisätä tarvittaessa hiekkaa mullan sekaan.
- **Rakenteiden kunnossapito:** Rajauksen ja kiveysten tarkistus ja kunnostus säännöllisesti, esim. keväisin talven aiheuttamien vaurioiden korjaus, syksyisin kuivien lehtien poisto.

Kuva: iStockphoto